

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.12-600-182

Konu : Yazılı Soru Önergesi

25.01.05* 1323

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 23/12/2004 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-404-8/6007 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Sedat UZUNBAY'a ait 7/4392 esas numaralı yazılı soru önergesinde belirtilen hususlar değerlendirilmiş ve söz konusu hususlara dair Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

1) Bilindiği üzere, Hükümetimiz iktidara gelinceye kadar S.S.K. ve Bağ-Kur emeklilerinin aylıkları, her ay bir önceki aya göre Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksindeki (TÜFE) artış oranı kadar artırılmakta, dolayısıyla emeklilerimiz ancak enflasyon oranında zam alabilmekteydiler.

58 ve 59 uncu hükümetler iş başına geldiğinde, mevcut kaynakları da zorlayarak emeklilerin durumunu düzeltme yönünde bir gayretin içine girilmiştir. Bu kapsamda, son iki yılda mevcut imkanlar zorlanarak, emeklilerimizin aylıklarında önemli artışlar sağlanmıştır.

08.01.2003 tarihli ve 4784 sayılı Kanun ile; Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tabi emeklilere sosyal destek ödemesi yapılması öngörülmüştür.

Söz konusu sosyal destek ödemeleriyle birlikte, 2003 yılı Ocak ayında en düşük S.S.K. emeklisi aylığı 257 milyon liradan 332 milyon liraya (%29), en düşük Bağ-Kur emeklisi aylığı 150 milyon liradan 250 milyon liraya (%66), en düşük Tarım Sigortalısı emeklisinin aylığı ise 66 milyon liradan 166 milyon liraya (%151) yükseltilmiştir.

22.01.2004 tarihli ve 5073 sayılı Kanun ile S.S.K ve Bağ-Kur emeklilerimizin aylıkları, 2004 yılı Ocak ayında %10 ve Temmuz ayında %10 olmak üzere kümülatif bazda %21 oranında, yıllık bazda ortalama %15,5 oranında artırılmıştır.

2005 yılında ise 31/12/2004 tarihli ve 25687 3/mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5282 sayılı Kanunla, S.S.K., Bağ-Kur ve Tarım Sigortalısı emeklilerinden;

- 200 YTL ve altında gelir ve aylık alanların aylıkları, 2005 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren %8, 2005 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre %8 oranında,

- 200,01 YTL ile 318,23 YTL arasında gelir ve aylık alanların aylıkları, 2005 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren %7, 2005 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre %7 oranında,

- 318,23 YTL'nin üzerinde gelir ve aylık alanların aylıkları, 2005 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren %6, 2005 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren de bir önceki aya göre %6 oranında,

artırılmıştır.

Böylece, 2005 yılında S.S.K., Bağ-Kur ve Tarım Sigortalısı emeklilerinin maaşı kümülatif olarak sırasıyla %16,6, %14,5 ve %12,4 oranlarında artmış olmaktadır.

Diğer taraftan, memur emeklilerine son iki yılda, memurlara sağlanan artış oranlarında zam yapılmıştır. Memur emeklilerimizin aylıkları; 2003 yılı Ocak ayında %5, Temmuz ayında %10 olmak üzere kümülatif bazda %15,5, yıllık bazda ortalama %29,3 oranında; 2004 yılında ise Ocak ayında %7,5 ve Temmuz ayında %6 olmak üzere kümülatif bazda %14, yıllık bazda ortalama %16 artırılmıştır.

Memur emeklilerimizin aylıkları 2005 yılı Ocak ayında %5,5 ve Temmuz ayında %5,7 olmak üzere, 2005 yılında kümülatif olarak %11,4 oranında ve yıllık ortalama bazda ise %11,6 oranında artırılmıştır.

Yıllık bazda TÜFE'nin; 2003 yılında kümülatif olarak %18,4, ortalama olarak %25,3, 2004 yılında kümülatif olarak %9,3, ortalama olarak %10,6 oranında gerçekleştiği ve 2005 yılında ise kümülatif olarak %8, ortalama olarak %9,6 civarında hedeflendiği gözönüne alındığında, emeklilerimize yapılan zamların enflasyonun üzerinde olduğu ortaya çıkacaktır. Bu uygulamalar müteakip yıllarda da sürecektir.

Hükümetimizin hedefi; sosyal ve ekonomik politikamızın bir gereği olarak, ekonominin kalıcı ve istikrarlı bir yapıya kavuşturulmasına ve sağlam kaynakların temin edilmesine paralel şekilde, emekli ve çalışanlarımızın aylıklarını hem daha adil ve hem de daha da fazla artırarak gelişmiş ülkelerin standartlarına yükseltmektir.

Bu hedefe ulaşmak adına, Hükümetimizce gerek kamu personel sistemi ve gerekse sosyal güvenlik sistemi üzerinde reform çalışmaları sürdürülmektedir.

2) Bilindiği üzere, 4447 sayılı Kanunla S.S.K. emekli, dul ve yetimlerinin aylıklarının her ay bir önceki aya göre Tüketici Fiyatları Endeksi artış oranı (TÜFE) kadar artırılarak ödenmesi öngörülmüş ve anılan Kanunun bu hükmü 01/01/2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı'ndan alınan bilgilere göre; 2000 yılı Mayıs ayında S.S.K. aleyhine açılan münferit davalarda, TÜFE'den kaynaklanan artışın her ayın aylık ödeme tarihi olan 19 ile 23. günlerinden itibaren uygulandığı, bu nedenle eksik ödenen TÜFE artışlarının Sosyal Sigortalar Kurumunca ödenmesi gerektiği talep edilmiş, söz konusu talep ilgili iş mahkemelerince kabul edilerek hüküm altına alınmış ve bu kararlar Yargıtay onamasından geçerek kesinleşmiştir.

Söz konusu yargı kararları Kurum tarafından geciktirilmeden uygulanmış ve Kurum Yönetim Kurulu'nca yapılan değerlendirmede 01/01/2000 tarihi ile 19-23/01/2000 tarihleri arasında TÜFE artış farkı ödemesi yapılması gerektiği sonucuna varılmış ve özel sektörden emekli olanlara 18-22 gün, kamu sektöründen emekli olanlara 4-8 günlük farklar 2002 yılının Ağustos ayında, yine kamu sektöründen emekli olanlar için 01/01/2000 – 15/01/2000 tarihleri için ödenmeyen 14 günlük farklar, 2004 yılının Temmuz ayında yasal faiziyle birlikte emekli, dul ve yetimlere ödenmiştir. TÜFE farkı olarak emekli, dul ve yetimlere 2002 yılının Ağustos döneminde yaklaşık 18.8 trilyon (18.878.730.956.420), 2004 yılının Temmuz döneminde de yaklaşık 5.9 trilyon (5.964.682.198.724) olmak üzere yaklaşık olarak toplam 24.9 (24.843.413.155.144) trilyon ödeme yapılmıştır.

Kurum emeklileri tarafından yalnızca 2000 yılının Ocak ayına ait TÜFE farkı olmadığı, gelir ve aylıkların her ay ödeme tarihlerinde bir önceki aya göre TÜFE artış oranında artırılacağı yönünde değişiklik yapıldığı, 2002 yılının Haziran ayına kadar da TÜFE farkı ödemesi yapılması gerektiğine ilişkin davalar açılmıştır.

Münferit olarak açılan bu davalar sonucunda, Yargıtay ilgili Dairelerince de onanan kararlar Kurum tarafından uygulanmış; en son Yargıtay 10 ve 21. Hukuk Daireleri tarafından, yerel mahkemelerce Şubat/2000 – Haziran/2002 tarihleri arasında TÜFE farkı ödemesi yapılması yönünde verilen kararlar bozularak, söz konusu dönemde ödeme tarihleri itibarıyla Kurumca gelir ve aylıklarda yapılan artışlar ile TÜFE artışlarının her ayın 1'inde yapılması durumunda bir fark olup oluşmadığının araştırılması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Şubat/2000 – Haziran/2002 döneminde TÜFE artışı uygulamasına ilişkin hukuki süreç devam etmekte olup, Anayasamızda ifadesini bulan “Hukuk Devleti” ilkesine uygun olarak sonuca göre işlem yapılacağı tabiidir.

Bilgilerine arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı

DAĞITIM:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Bşk.na

Bilgi:

Başbakanlığa